

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

European Union
European Regional Development Fund

Two countries, one goal, joint success!

STRATEGIA TRANSFRONTALIERĂ INTEGRATĂ HATÁRMENTI INTEGRÁLT STRATÉGIA CROSS-BORDER INTEGRATED STRATEGY

SUSTAINABLE DEVELOPMENT BUSINESS CENTER

HURO/1101/175/2.1.1.

www.hungary-romania-cbc.eu

www.huro-cbc.eu

The content of this study does not necessarily represent the official position of the European Union.

INTRODUCERE

Prezenta strategie a fost realizată în cadrul proiectului BHB – SUSTAINABLE DEVELOPMENT BUSINESS CENTER, contract HURO/1101/175/2.1.1, în perioada martie 2013-februarie 2014. Documentul cuprinde o analiză SWOT a mediului de afaceri din județele Bihor și Hajdú-Bihar din regiunea transfrontalieră România-Ungaria și strategia de dezvoltare sustenabilă a mediului de afaceri din regiunea transfrontalieră.

METODOLOGIA DE ELABORARE A ANALIZEI SWOT. SURSE DE DATE

Pentru identificarea punctelor tari, a slăbiciunilor, amenințărilor și oportunităților care descriu funcționarea mediului de afaceri din zona de acțiune am cules, analizat și interpretat mai multe tipuri de date:

- anchetă pe teren (sondaj de opinie) cu reprezentanți ai mediului de afaceri din cele două județe (mai-iunie 2013);
- anchetă online cu reprezentanți ai mediului de afaceri din cele două județe (noiembrie 2013);
- discuție tip focus group cu reprezentanți ai mediului de afaceri din județul Bihor;
- analize SWOT recente privind sectorul de afaceri din regiune, județean sau regional;
- date statistice oficiale publicate de serviciile statistice naționale ale celor două țări.

ANALIZA DOCUMENTELOR

În cadrul acestei activități am codificat folosind o structură de analiză de tip SWOT următoarele documente analitice și programatice:

- *Hungary-Romania Cross-Border Co-operation Programme 2007-2013, Final Evaluation Report*, KPMG, 21 Decembrie 2013, disponibil la <http://huro-cbc.eu/en/file/download/1368>.
- *Strategia de dezvoltare durabilă a județului Bihor 2014-2020. Partea I-a: Analiza situației existente în județul Bihor*, Romactiv (draft), accesat la 2 aprilie 2014 la <http://www.cjbihor.ro/pdf/Analiza%20diagnostic.pdf>.
- *Summing Situation Assessment of Hajdú-Bihar County (SWOT Analysis)*, VICLI, 2010, disponibil la <http://vicli.progetti.informest.it/documenti/ungheria/Haidu/Hajdu-Bjar.pdf>.
- Barbu, I. Barbu Sergiu-A., 2012, Analysis of Rural Tourism Potential of Region Crișana, *Analele Universității din Oradea*, seria Științe Economice, pp. 216-22.
- Popoviciu, G. 2010, An Analysis of Developments in the Bihor (Ro)-Hajdú-Bihar (H) Euroregion, *Romanian Journal of Geography*, 54(1) 61-67, 2010.
- *Hajdú-Bihar Megye felkészülése a 2014-2020-as tervezésre*, Szchenyi Programiroda, VOP 214-11-2011-0001, accesat în 2 aprilie 2014 la <http://szchenyiprogramiroda.hu/download/Orszagos-Szakmai-Forumsorozat/Eloadasok-anyaga/Debrecen/1-Hajdu-Bihar-Megye-ver1.ppt>.
- Raportul Analizei SWOT (focus group iunie 2013 cu reprezentanți ai firmelor Bihorene).
- *Planul Urbanistic General Oradea, Etapa 2, Concept General de Dezvoltare Urbană*. Masterplan Oradea 2030.
- *Strategia de dezvoltare locală a municipiului Oradea*, ZMO 2011, diponibil la <http://www.zmo.ro/ro/download/12-SDL%20Municipiul%20Oradea.pdf>.
- *Orașe competitive. Remodelarea geografiei economice a României*, World Bank, 2013.

REGIUNEA BIHOR-HAJDÚ-BIHAR.

DESCRIEREA GENERALĂ

Cele două județe care alcătuiesc referința acestui studiu sunt asemănătoare din foarte multe puncte de vedere. O simplă comparație socio-economică arată că în termeni de suprafață și de populație, inclusiv densitate, cele două județe sunt asemănătoare chiar și din punctul de vedere al PIB-ului, având economii de mărimi asemănătoare.

	Romania	Bihor	Ungaria	Hajdú-Bihar
Suprafața (kmp)	238391	7544	93030	6210
Populația (2011)	21790479	575398	9906000	546721
Densitate	84,4/kmp	73/kmp	107/kmp	88/kmp
PIB	523693,3 (milioane lei) (2010)	13345,4 (milioane lei)(locul 10)=3455 mil Euro	26607339 (milioane HUF)(2010)	1064950 (milioane HUF)(locul 5) = 3817 mil E

Relieful celor două județe determină într-o bună măsură diferențele de economie agrară – în timp ce județul ungar are una dintre cele mai întinse suprafețe arabile din Ungaria (locul 2 în Ungaria) și este unul dintre cei mai importanți producători ai țării vecine, suprafețele arabile ale județului Bihor sunt mai reduse, având importanță mare suprafețele acoperite cu pășuni și păduri.

REZULTATUL ANALIZEI SWOT

PUNCTE TARI

LOCALIZARE

- » Localizarea la graniță (punct de trecere a frontierei, trafic internațional);
- » Plasarea în proximitatea unor capitale europene;
- » Localizarea celor două județe pe puntea care unește centrul economic al Europei cu Bucureștiul;
- » Hajdú-Bihar: Localizare geografică favorabilă (râul Tisza este în mare

măsură navigabil reprezentând o importanță mare a calei de transport).

ACCESIBILITATE

- » Bună accesibilitate pe calea aerului (aeroporturi internaționale), pe căi ferate și pe șosele;
- » Densitate mare a căilor ferate și a șoselelor;
- » Rețea de electricitate de mare capacitate care traversează județul Hajdú-Bihar.

RESURSE NATURALE ȘI DE MEDIU

- » Valori naturale și peisagistice, (Munții Apuseni, Felix, Hortobágy);
- » Poluare scăzută;
- » Bihor
 - ♦ Resurse de subsol (minereuri complexe, bauxită, apă termală); cel mai bogat județ din punctul de vedere al resurselor minerale;
 - ♦ Potențial semnificativ pentru energii regenerabile – ex. energie eoliană, microhidrocentrale și parcuri fotovoltaice.

PRACTICI DE GUVERNARE POZITIVE

- » Bihor
 - ♦ Eficiență și eficacitate a guvernării locale în planificarea dezvoltării urbane (Oradea).
- » Hajdú-Bihar
 - ♦ Baze istorice ale cooperării municipale;
 - ♦ Tradiție de autoguvernare;
 - ♦ Societate civilă puternică.

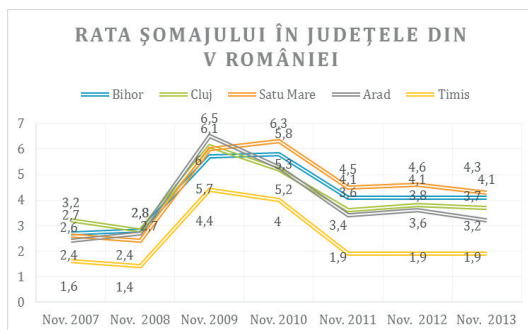
TRADIȚII DE COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

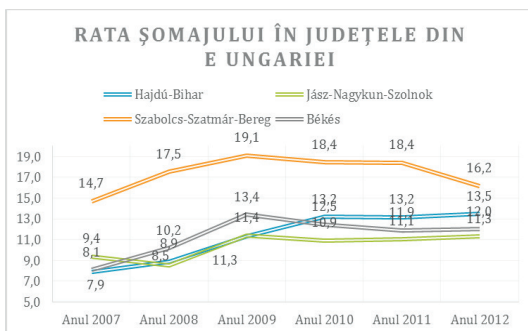
- » Centre urbane cu relații transfrontaliere tradiționale (Oradea, Salonta, Mehekerek, și Kötegyan) explicate mai ales de prezența unei semnificative comunități maghiare în județul Bi-

- hor; comunitatea română din județul Hajdú-Bihar joacă același rol în ceea ce privește relațiile transfrontaliere ale localităților din cele două județe;
- » Infrastructură de cooperare economică transfrontalieră realizată prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Hu-Ro (Centre de Afaceri Transfrontaliere la Cefa, Săcueni);
- » Bihor
 - ♦ Prezența unei populații maghiare însemnate creează premisele cooperării transfrontaliere.
- » Hajdú-Bihar
 - ♦ În partea maghiară există o tradiție de înfrățire;
 - ♦ Județul are o tradiție de cooperare internațională.

RESURSE UMANE

- » Resurse umane puternice :
 - ♦ Dinamica și structură demografică mai bună decât în restul celor 2 țări – România și Ungaria;
 - ♦ Capacitate mai bună de păstrare a populației – declin mai lent al populației, forță de muncă mai mare și mai ieftină, bine educată;
 - ♦ Sistem de învățământ superior propriu în zonă;
 - ♦ Rată a șomajului mai mică decât media națională.

EDUCAȚIA

- » Infrastructură educațională completă (prin existența unor instituții de învățământ de la toate nivelurile, inclusiv terțiar);
- » Rețea de instituții de învățământ secundar bună (populația școlarizabilă din cele două județe are la dispoziție o rețea de școli de nivel secundar – ISCED 2,3 și 4 - diversă și bine distribuită în spațiu);
- » Instituții de formare avansată capabile să dezvolte resurse umane de calitate (universități mai ales);
- » Resurse umane de calitate, printr-o bună reprezentare a specialiștilor de la toate nivelurile în populația activă.

TURISM ȘI POTENȚIAL TURISTIC

- » Formarea în domenii asociate turismului este bine reprezentată în sistemele educaționale ale celor două județe;
- » Potențialul turistic al regiunii este bine apreciat (brand turistic) atât în cele două țări cât și în străinătate;
- » Potențialul turistic este pus în valoare prin numeroase structuri turistice – inclusiv în domeniul turismului medical;
- » Posibilități de practicare a unor forme interesante de turism – de afaceri, de eveniment (conferințe), de tranzit, cultural, religios și de aventură (speologie, alpinism etc. – mai ales în județul Bihor).

IMPORTANȚA CERCETĂRII ȘI DEZVOLTĂRII

- » Bihor
 - ♦ Un centru universitar în dezvoltare în ultimii 15 ani, cu aproximativ 20000 de studenți în universități private și publice, care răspunde cererii de calificări și competențe din regiune.
- » Hajdú-Bihar
 - ♦ Prezență proeminentă academică, a cercetării și a medicinei avansate;
 - ♦ Debrecenul are funcții științifice, educaționale și culturale cu relații internaționale întinse;
 - ♦ Universitatea din Debrecen: centru educațional și de cercetare cu recunoaștere internațională cu a veche tradiție științifică;

AGRICULTURA

- » Bihorul și Hajdú-Bihar au potențial agricol semnificativ;
- » Zone agricole fertile, recolte bogate;
- » Hajdú-Bihar
 - ♦ Există grupuri de fermieri (asociații, cooperative, întreprinderi);
 - ♦ Sector de procesare competitiv.

ECONOMIE ANTREPRENORIALĂ BUNĂ, ORGANIZAȚII ȘI PRACTICI ANTREPRENORIALE BUNE

- » Capacitate antreprenorială bună indicată de număr mare de întreprinderi;
- » Număr mare de IMM-uri la nivel local;
- » Comportament bun al întreprinderilor din cele două județe în raport cu obligațiile legale, inclusiv cele fiscale;
- » Un sistem de dezvoltare instituționalizat, există camere de comerț și asociații de întreprinzători;
- » Operează câteva structuri de suport pentru afaceri la nivel local.

DIVERSITATE ECONOMICĂ

- » Comerț en-detail și en-gros;
- » Servicii financiare și bănci bine dezvoltate;
- » Existența unui sector industrial diversificat
 - ◆ Construcții;
 - ◆ Industrie alimentară;
 - ◆ Turism.
 - ◆ Bihor
 - ▲ Electronică;
 - ▲ Industrie ușoară (textile și pantofi);
 - ▲ Industria lemnului;
 - ▲ Industria materialelor de construcție.
 - ▲ Industrie farmaceutică.

COOPERARE BUNĂ ÎNTRE AUTORITĂȚILE LOCALE ȘI MEDIUL DE AFACERI

- » Administrația locală a asigurat, prin proiectele implementate, servicii de calitate pentru investitori: informare/asistență/interfață cu alte instituții;
- » Parcuri industriale (Debrecean Airport Business Park; Oradea Eurobusiness Park, Parcul Industrial Borș);
- » Incubatoare și centre de afaceri;
- » Există șanse pentru formarea de clustere de afaceri/industriale.

ECONOMIE ECHILIBRATĂ

- » Revenire rapidă din șocul crizei economice;

- » Rezervele de teren al municipalităților permit relocarea activităților din centrele urbane către noile zone industriale;
- » Pondere mare a întreprinderilor cu capital străin;
- » Pondere mare a sectorului terțiar (ambele județe);
- » Creștere a performanței de export a economiilor celor două județe;
- » Bihor: scăderea numărului de șomeri;
- » Hajdú-Bihar: prezintă o structură economică mai echilibrată, o prezență semnificativă a industriilor cu mare valoare adăugată (industria farmaceutică de ex.) și o bună infrastructură tehnologică.

OPORTUNITĂȚI

ACCES LA FONDURI UE

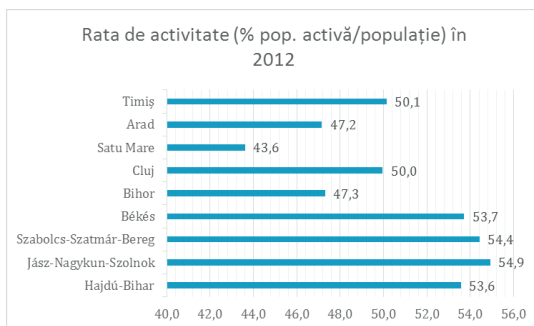
- » Activități de ecologizare
 - ◆ Importanța utilizării Zonelor de Conservare;
 - ◆ Utilizarea sporită a fondurilor europene pentru dezvoltare energiei regenerabile.

STABILIZAREA ȘI CREȘTEREA PIEȚELOR EUROPENE ȘI GLOBALE

- » Piețele globale și europene se stabilizează și cresc;
- » Piețele europene și globale cresc în anumite sectoare economice dezvoltate pe plan local (agricultură, electronice, farmaceutice, turism, sănătate etc.) urmate de diferențierea dinamică a subpiețelor.

UTILIZARE MAI BUNĂ A RESURSELOR UMANE

- » Planificarea mai bună a politicii locale de formare;
- » Mobilitatea transfrontalieră a forței de muncă;
- » Forța de muncă ieftină și calificată încurajează înființarea de noi întreprinderi.

UTILIZARE ÎMBUNĂTĂȚITĂ A INFRASTRUCTURII DE AFACERI ȘI PRACTICI DE AFACERI MAI BUNE

- » Utilizare mai bună a infrastructurii de afaceri;
- » Înțelegerea mai bună a importanței cooperării în domeniul afacerilor;
- » Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor public-private;
- » Cooperarea mediului privat cu autoritățile locale și cu instituțiile de învățământ superior și centrele de Cercetare și Dezvoltare;
- » Valorificarea programelor guvernamentale existente de suport pentru IMM-uri.

INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURĂ ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII

- » Utilizarea fondurilor UE pentru construcția/reabilitarea infrastructurii de acces;
- » Mari investiții în infrastructură cu impact economic;
- ♦ Construcția autostrăzilor (A3

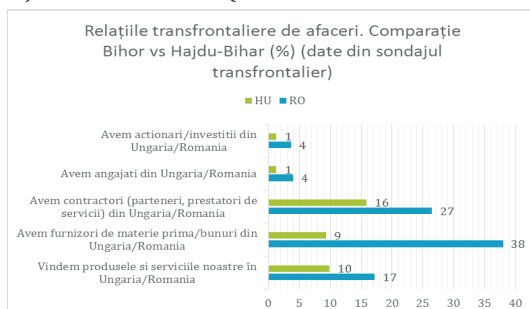
Romania, M35, M4 - Ungaria);

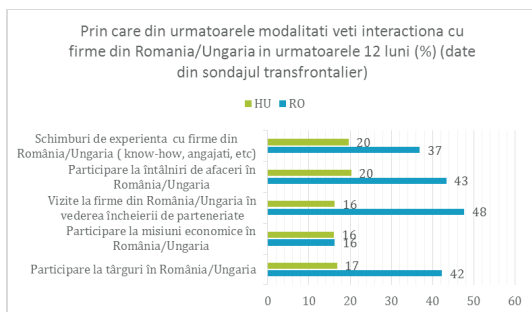
- ♦ Modernizarea Aeroportului Oradea și introducerea de destinații internaționale.

- » Investiții ale autorităților locale în infrastructură inclusiv în infrastructura de afaceri (de ex. Parcuri Industriale în Tileagd, Beiuș);
- » Interes în dezvoltarea zonelor metropolitane;

COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ

- » Potențial de dezvoltare logistică a capitalelor de județ datorită plasării în proximitatea graniței;
- » Relații de afaceri și interinstituționale transfrontaliere;
- ♦ Sporirea piețelor; schimburi de know-how; întărirea rețelilor sociale/de afaceri transfrontaliere; dezvoltarea relațiilor de înfrățire (twinning);
- » Fonduri de cooperare regională/transfrontaliere.

SPORIREA CERERII PENTRU SERVICII TURISTICE

- » Creșterea popularității turismului de sănătate, celui de eveniment și celui termal;
- » Interes internațional în creștere pentru practicarea turismului în parcuri naturale și pentru turismul cultural;
- » Potențial pentru dezvoltarea turismului balnear (spa) datorită apelor geotermale și a facilităților de înot existente.

CREȘTERI ÎN SECTORUL CERCETĂRII, DEZVOLTĂRII ȘI AL EDUCAȚIEI

- » Emergența municipiului Debrecen ca și pol internațional de competitivitate;
- » Investiții private și publice sporite în educație;
- » Utilizare mai bună a resurselor pentru C&D și a inovare.

DEZVOLTĂRI ALE UNOR OPORTUNITĂȚI PE NIȘE SPECIFICE

- » Existența a multor nișe de piață pentru produse industriale și alimentare, mobilă, servicii.

INTEGRAREA EUROPEANĂ

- » Adoptarea normelor UE.

RISCURI ȘI AMENINȚĂRI

CRIZĂ ECONOMICĂ/STAGNARE PRE-LUNGITĂ

- » Inflație/șomaj duc la scăderea cererii;

- » Lipsa lichidităților poate duce la închiderea multor afaceri;
- » Apariția unor lanțuri de arierate;
- » Creditarea oprită poate produce la blocaje financiare și oprirea investițiilor;
- » Resurse insuficiente pentru cofinanțarea proiectelor cu finanțare UE;
- » Absența/ amânarea unor politici coerente de sprijinire a mediului de afaceri și de instituire a unor facilități concrete în vederea relansării sau stabilizării mediului de afaceri.

LIPSA DE COMPETENȚĂ ÎN MANAGEMENT

- » Eșecuri ale managementului și marketingului afacerilor;
- » Lipsa cunoștințelor necesare pentru înființarea unei întreprinderi;
- » IMM-urile sunt nepregătite pentru a face față problemelor de mediu, celor de comunicare și celor de management.

DEFICIT DE COMPETENȚĂ ÎN DOMENIUL EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI AL RESPONSABILITĂȚII SOCIALE

- » Lipsă de reglementări;
- » Lipsă de cunoștințe;
- » Lipsa expertizei.

PRACTICI ECONOMICE NEONESTE

- » Dumping;
- » Încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală.

DECLIN AL RESURSELOR UMANE

- » Emigrare (*brain/skill drain*) – Rată mare a emigrării, mai ales al resursei umane bine calificate;
- » Hajdú-Bihar: declin al calității formării profesionale.

SUBFURNIZARE A BUNURILOR PUBLICE

- » Slaba calitate a utilităților publice reduce atractivitatea regiunii;
- » Închiderea școlilor în zonele rurale poate duce la creșterea analfabetismului;
- » Corupție și tolerarea evaziunii fiscale;
- » Lipsa încrederii mediului de afaceri în autoritățile publice.

RISCURI POLITICE

- » Zona este ocolită de marile coridoare de transport european;
- » Nivel ridicat al taxelor și al birocrației;
- » Instabilitate legislativă;
- » Legislație inadecvată;
- » Lipsa unei viziuni de dezvoltare coerente la nivel local;
- » Regionalizarea și periferizarea județului Bihor;
- » Neglijarea moștenirii culturale.

COMPETIȚIE DIN PARTEA REGIUNILOR ÎNVECINATE (RO: CLUJ, ARAD, TIMIȘ)

- » Avans al acestor regiuni în îmbunătățirea infrastructurii de afaceri;
- » Reglementări locale proprii afacerilor;
- » Apariția unor clustere de dezvoltare;
- » Pierderea resursei umane înalt performante;

SLĂBICIUNI

Este important să subliniem faptul că majoritatea problemelor din enumerarea de mai jos sunt aplicabile mai ales județului Bihor (România) ele afectând astfel în primul rând competitivitatea și capacitatea de cooperare economică a mediului de afaceri din județul din România.

PROBLEME ALE INFRASTRUCTURII DE AFACERI

- » Număr mic de IMM-uri în regiune;
- » Lipsa structurilor asociative în regiune în domeniul agricol (în România);
- » Lipsa solidarității în mediul de afaceri;
- » Lipsa consultanței de afaceri;
- » Lipsa unui centru expozițional;
- » Incubatoarele de afaceri existente, multe realizate prin finanțare europeană, nu sunt suficiente;
- » Lipsa unui sprijin real pentru afacerile locale.

AFACERI TRANS-FRONTALIERE SLABE

- » Număr mic de afaceri transfrontaliere (mai ales în Hu) în domenii precum:
 - ♦ Vânzare de produse;
 - ♦ Aprovizionare;
 - ♦ Au contractori;
 - ♦ Asociere în afaceri.

DEFICIT AL RESURSELOR ECONOMICE

- » Scăderea investițiilor;
- » Regres în anumite sectoare ale economiei (mai ales construcții);
- » Scăderea suprafeței utilizate în agricultură;
- » Scăderea salariilor;
- » Mari disparități rural/urban;
- » Valorificarea neadecvată a produselor locale (insuficienta conservare a valorilor locale).

ACCES SLAB LA PIETE

- » Oradea este localizată la distanțe mari de alte mari orașe.

DEFICITE ÎN TURISM

- » Absența unor măsuri active de promovare turistică;
- » Potențialul turistic este insuficient valorificat;
- » Monumentele și locurile publice cu potențial turistic sunt neîngrijite sau degradate;
- » Monumentele/locațiile turistice sunt nesatisfăcător semnalizate;

- » Nu s-au introdus monumentele religioase în circuite turistice prin muzee parohiale;
- » Lipsa hostelurilor pentru tineri, susținere slabă pentru dezvoltări de acest gen pe plan local sau regional, diversificare insuficientă a spațiilor de cazare în Oradea (hosteluri, vile);
- » Lipsa unor centre de recreere.

INFRASTRUCTURĂ PROASTĂ

- » Lipsa investițiilor în infrastructura de transport;
- » Lipsa zborurilor internaționale de la Oradea;
- » Capacitate scăzută și învechire a sistemelor de canalizare și de purificare a apei;
- » Absența unui terminal cargo la Aeroportul Oradea.

SECTOR C&D INEFICIENT

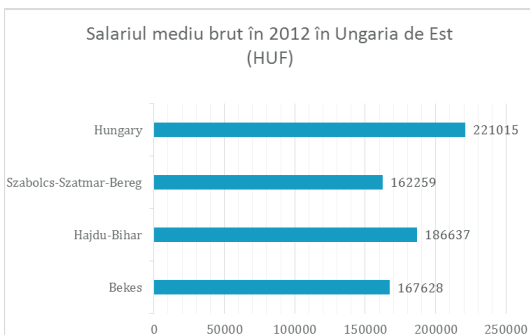
- » Investiții scăzute în cercetare și dezvoltare, participare scăzută a firme-

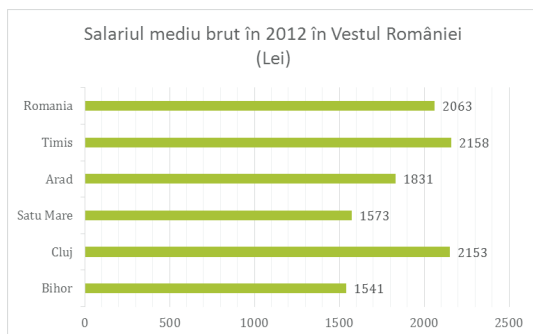
lor la societatea informației;

- » Puține servicii și produse cu valoare adăugată mare;
- » Infrastructură de cercetare subdezvoltată;
- » Slabă relația de cooperare dintre centrele de cercetare și mediul de afaceri.

DEFICIT DE RESURSE UMANE

- » Salarii scăzute;
- » Calificări scăzute (puțin personal calificat, calificări slabe sau irelevante);
- » Sector informal extins;
- » Rată de activitate scăzută;
- » Personal medical insuficient, mai ales în mediul rural; clădirile (spații) medicale insuficiente și inadecvate;
- » Slabă dotare a unităților medicale;
- » Emigrarea specialiștilor către alte zone ale UE;
- » Scăderea numărului de studenți;

PROPUNERI PENTRU ORIENTĂRI STRATEGICE, MĂSURI ȘI ACȚIUNI

Pe baza analizei SWOT, a identificării punctelor tari, a slăbiciunilor, oportunităților și amenințărilor constatate, propunem următoarele orientări strategice, obiective, măsuri și activități

VIZIUNE DE DEZVOLTARE

Mediul de afaceri din regiunea transfrontalieră Bihor-Hajdú-Bihar:

competitiv, profitabil, integrat, deschis

Camerele de Comerț și Industrie din județul Bihor și Hajdú-Bihar își propun să contribuie la sporirea competitivității mediului de afaceri din regiunile lor. Acest deziderat pornește de la recunoașterea atuurilor economiilor celor două județe (o bună localizare și accesibilitate, bună înzestrare cu resurse umane și de mediu, inclusiv cele agricole și turistice, cu economii puternice, diverse și echilibrate, comparativ cu cele ale țării lor) dar și a amenințărilor și riscurilor pe care acestea le întâmpină: prelungirea stagnării economice, lipsa de competență în domenii precum: gestiunea afacerilor, al responsabilității sociale și al eficienței energetice, declinul resurselor umane și perpetuarea unor practici economice neoneste în regiune care sporesc costurile afacerilor.

Aceste provocări sunt intensificate de accentuarea competiției globale și regionale pentru piețe de desfacere și resurse, care subliniază nevoia imperativă de îmbunătățire a competitivității actorilor economici din regiune. Sporul de competitivitate, manifestat în augmentarea valorii adăugate a produselor și serviciilor produse în regiune ar duce la creșterea profitabilității afacerilor din regiune și la naturalele efecte benefice asupra ratei investițiilor, asupra consumului și a calității vieții în regiune – inclusiv o dorită creștere a veniturilor salariale nete în partea românească a regiunii.

Una dintre marile provocări și oportunități în același timp ale mediului economic din cele două județe este slaba lor integrare: de dimensiuni similare, în bună măsură complementare, beneficiind de puternice legături culturale și instituționale, ele suferă de un nivel scăzut al schimburilor economice reciproce, reducându-și semnificativ piețele și aria de colectare a resurselor. Acest aspect este cu deosebire semnificativ, dacă luăm în considerare relativa izolare a celor două centre județene de alte centre urbane importante din țările lor: Oradiei, mai ales, îi lipsesc orașe mari în proximitate cu care să constituie relații de sinergie economică precum întâlnim în cazul relației dintre

Arad și Timișoara ori a perechii Satu-Mare-Baia-Mare. Debrecenul, la rândul său, care are Nyiregyhaza ca localitatea cea mai importantă din apropiere ar putea beneficia în mod semnificativ de sporirea relațiilor economice cu capitala județului Bihor din România. Sporirea interacțiunilor de toate felurile, dar mai ales a celor economice, în ambele sensuri, este unul din obiectivele strategice ale activităților care vor fi derulate de Centrul de Afaceri. Integrarea economiilor celor două județe nu poate să urmărească, însă, doar valorificarea potențialului celor două piețe ci, mai ales, obținerea de efecte sinergice prin utilizarea complementarităților dintre regiuni în diverse domenii și etape ale ciclurilor de producție, astfel încât produsele și serviciile produse aici să aibă o mai bună desfacere în alte piețe.

În plus, una din țintele activităților noastre este aceea de a promova un mediu de afaceri regional atractiv pentru investitori din afară, ajutându-i să își orienteze profitabil resursele și să se integreze rapid în mediul de afaceri al regiunii transfrontaliere.

OBIECTIVE STRATEGICE

1. Dezvoltarea afacerilor în zona transfrontalieră;
2. Intensificarea schimburilor și interacțiunilor transfrontaliere;
3. Dezvoltarea instituțională a mediului de afaceri din zona transfrontalieră;
4. Contribuție la buna guvernare/la îmbunătățirea politicilor publice în zona transfrontalieră.

DETALIEREA OBIECTIVELOR STRATEGICE, OBIECTIVELOR SPECIFICE ȘI A MĂSURILOR

OBIECTIV STRATEGIC 1

Dezvoltarea afacerilor în zona transfrontalieră

OBIECTIV SPECIFIC 1.1.

Sprijinirea cooperării transfrontaliere în domeniul afacerilor/facilitarea contactelor dintre producătorii industriali și furnizorii din regiune prin întărirea relațiilor de cooperare transfrontalieră dintre structurile de afaceri locale.

MĂSURI

1. Dezvoltarea unui centru expozițional care va expune cu prioritate întreprinzătorii din zona transfrontalieră;
2. Organizarea de târguri în care prioritate la expunere să aibă întreprinzătorii din zona transfrontalieră;
3. Organizarea de schimburi de experiență și vizite bilaterale pentru întreprinzătorii din zona transfrontalieră, și evidențierea poveștilor de succes în domeniul afacerilor transfrontaliere;
4. Promovarea reciprocă a companiilor,

mai ales a companiilor românești în Ungaria;

5. Cooperarea întreprinzătorilor agricoli din cele două județe în domeniul desfacerii internaționale a producției;
6. Susținerea participării firmelor din cele două țări la achizițiile publice de pe ambele părți ale graniței prin măsuri specifice (popularizarea achizițiilor publice în ambele limbi, în media electronică);
7. Consiliere în afaceri transfrontaliere în cadrul Centrului pentru Dezvoltarea Sustenabilă a Afacerilor Bihor –Hajdú Bihar;
8. Promovarea reciprocă prin: 1) identificarea și popularizarea în regiune a resurselor valoroase și a avantajelor competitive din punct de vedere economic ale celor două județe; 2) introducerea avantajelor transfrontalierității în materialele de promovare a oportunităților de investiții regionale.

OBIECTIV SPECIFIC 1.2.

Creșterea eficienței afacerilor în zona transfrontalieră

MĂSURI

1. Dezvoltarea de servicii de consultanță în domenii prioritare
 - a. Consultanță în domeniul economiei verzi;
 - b. Consultanță în domeniul eficienței energetice a întreprinderilor;
 - c. Consultanța în domeniul responsabilității sociale a întreprinderilor;
 - d. Consultanță în administrarea afacerilor:
 - i. Training și asistență în management;
 - ii. Training și asistență în marketing (vânzări, branding) și comunicare și PR;
 - iii. Protecție fata de dumping și față de încălcarea legilor privind drepturile comerciale.
 - e. Consultanță în accesarea finanțărilor nerambursabile:
 - i. Pentru activități de ecologizare;
 - ii. Pentru dezvoltarea energiilor regenerabile;
 - iii. Pentru finanțarea activităților de C&D aplicată.
 - f. Consultanță în accesarea creditelor bancare;
 - g. Consultanță în antreprenoriat (înființare de întreprinderi, realizare plan de afaceri, etc.).
1. Activități de promovare a afacerilor din regiunea transfrontalieră:
 - a. Activități de promovare a produselor și serviciilor locale pe piețele naționale, europene și globale;
 - b. Susținerea participării oamenilor de afaceri din regiune la evenimentele de networking și atragere de investiții etc. naționale și internaționale;
 - c. Susținerea intrării capitalurile de risc în zona investițiilor tehnologice și inovative;

d. Susținerea turismului local:

- i. Identificarea și promovarea elementelor de complementaritate ale serviciilor turistice din cele două județe;
- ii. Identificarea și promovarea brandului turistic regional;
- iii. Sprijin pentru dezvoltarea unor circuite turistice regionale;
- iv. Promovarea resurselor turistice regionale;
- v. Dezvoltarea/susținerea cercetării aplicate în domeniul turismului (studiul activităților de loisir, economia turismului, sănătate și turism, etc.);
- vi. Promovarea serviciilor agroturistice locale;
- vii. Participare la întărirea resursei umane în turism: formare profesională continuă în domeniul turistic, susținerea programelor educaționale din domeniu (programe de internship, practică, întreprinderi simulate, etc.).

OBIECTIV STRATEGIC 2

Intensificarea schimburilor și interacțiunilor transfrontaliere

OBIECTIV SPECIFIC 2.1

Dezvoltarea serviciilor de mediere transfrontalieră

MĂSURI

1. Medierea serviciilor experților (domenii importante: agro-business, fonduri europene, insolvență etc);
2. Promovarea integrării pe verticală a afacerilor din regiune (de pildă agricultură și industrie alimentară) prin identificarea posibilităților de integrare, medierea contractelor, popularizarea posibilităților de cooperare etc.;
3. Medierea relațiilor dintre întreprinzători și instituțiile și specialiștii din domeniul Cercetării & Dezvoltării prin:
 - a. Susținerea mobilității regionale a cercetătorilor – promovarea resur-

- selor umane din domeniu;
- b. Realizarea unei interfețe pentru experți și beneficiari de expertiză din regiune prin înființarea unui portal al cercetătorilor și al instituțiilor de cercetare și dezvoltare din regiunea transfrontalieră Bihor-Hajdú-Bihar.
4. Transfer de know-how prin schimburi de experiență transfrontaliere în domenii în care regiunile sunt complementare:
 - a. practici de guvernare pozitive;
 - b. management și marketing agricol plus expertiză în agricultură (zootehnie, culturi cerealiere, legumicultură etc.);
 - c. practici pozitive în parteneriate public-privat;
 - d. valorificarea relațiilor de înfrățire și a potențialului înfrățirilor dintre localități din cele două părți al graniței româno-maghiare;
 - e. formare profesională în turism și în turism rural;
 - f. valorificarea resurselor de patrimoniu cultural, istoric și de mediu;
 - g. susținerea publică și valorificarea comercială a rezultatelor activității de cercetare;
 - h. combaterea practicilor comerciale incorecte.

OBIECTIV SPECIFIC 2.2.

Dezvoltarea activităților de sprijinire a schimburilor și interacțiunilor transfrontaliere

MĂSURI

1. Târguri educaționale transfrontaliere pentru ciclul secundar și terțiar mai ales;
2. Târguri turistice transfrontaliere – promovarea reciprocă a serviciilor, resurselor și facilităților turistice;
3. Facilitarea parteneriatelor din domeniul cercetării științifice între instituțiile C&D din zonă (implicarea, de exemplu, a universităților din regiune

în apeluri comune pentru granturi în cadrul programelor europene – Horizon; lobby comun pentru reintroducerea cercetării în domeniile prioritare ale programului Hu-Ro);

4. Crearea unui incubator pentru proiecte transfrontaliere în domenii prioritare:
 - ◆ Mediu;
 - ◆ Capacitate administrativă;
 - ◆ Turism;
 - ◆ Agricultură și industrie alimentară;
 - ◆ Formarea resurselor umane;
 - ◆ Economie antreprenorială;
 - ◆ Dezvoltarea sectorului C&D.

OBIECTIV STRATEGIC 3

Dezvoltarea instituțională a mediului de afaceri din zona transfrontalieră

OBIECTIV SPECIFIC 3.1

Dezvoltare de structuri de suport a dezvoltării instituționale a mediului de afaceri din zona transfrontalieră

MĂSURI

1. Întărirea structurilor de afaceri printr-un caracter mai inclusiv, mai antreprenorial, cu obiectivul de a deveni mai reprezentative și mai eficiente prin:
 - ◆ Scăderea fragmentării mediului de afaceri (mai ales în Ro) prin constituirea unei (unor) Coaliții Județene pentru Mediul de Afaceri;
 - ◆ Activități de formare a resurselor umane din structurile de business (camere de comerț, asociații de oameni de afaceri, cluburi etc.);
2. Întărirea componentei de comunicare a CCIBh prin:
 - ◆ Prezență publică mai activă, prin prezentarea unor studii, rapoarte, puncte de vedere, etc. care să susțină interesele mediului de afaceri în raport cu decidenții politici;
 - ◆ Dezvoltarea unei structuri de

organizare de evenimente cu public țintă mediul de afaceri din cele două județe transfrontaliere;

- ◆ Servicii de lobby și advocacy în favoarea mediului de afaceri din regiune (identificarea priorităților legislative locale și naționale, promovarea priorităților legislative etc.).

OBIECTIV STRATEGIC 4

Contribuție la buna guvernare/la îmbunătățirea politicilor publice în zona transfrontalieră

OBIECTIV SPECIFIC 4.1

Sistem permanent de monitorizare a priorităților, riscurilor și de reacție rapidă. Elaborarea unui mecanism permanent de comunicare cu reprezentanții mediului de afaceri.

MĂSURI

1. Întărirea cooperării structurilor de afaceri cu autoritățile locale;
2. Participarea la evaluarea serviciilor publice. Participarea la consultări publice, transmiterea de feed-back autorităților privind calitatea sau necesarul de servicii publice locale, mai ales cele relevante pentru mediul de business;
3. Evaluarea și comunicarea necesităților

de dezvoltare a infrastructurii;

4. Identificarea necesarului de servicii publice pentru valorificarea avantajelor localizării. Comunicarea rezultatelor către autoritățile publice;
5. Identificarea necesarului de servicii publice pentru valorificarea resurselor de mediu. Comunicarea rezultatelor către autoritățile publice;
6. Realizarea și publicarea de analize privind evoluțiile necesarului de forță de muncă (volum al cererii, volum al ofertei, distribuție regională, competențe etc.).

OBIECTIV SPECIFIC 4.2.

Susținerea dialogului social local (patronat, sindicate, autoritate publică)

MĂSURI

1. Susținerea parteneriatelor educaționale transfrontaliere (prin programe de tip Erasmus, Grundtvig, Leonardo da Vinci etc.);
2. Promovarea responsabilității ecologice și sociale prin cooperare cu autoritățile locale și societatea civilă;
3. Participarea la combaterea practicilor economice neonestе în cooperare cu autoritatea locală și cu alți actori (ONG-uri, presă etc.) inclusiv prin campanii cu consumatorii;
4. Activități comune cu partidele politice pentru discutarea și comunicarea priorităților mediului de afaceri local.